

Ethical Leadership that Affects the Effectiveness of School Administrations in the Digital Era Under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1

Punyaporn Kladlom¹ and Poompipat Rukponmongkol²

¹ Master of Education Administration, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand

² Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand

¹E-mail: punyaporn.kladlom@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9356-7566>

²E-mail: poompipat_r@kpru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-0644-5258>

Received 27/01/2025

Revised 17/01/2025

Accepted 20/02/2025

Abstract

Background and Aims: In the digital age, Educational administration is faced with changes in technology and data management. Ethical leadership plays an important role in promoting transparency and accountability in decision-making. Leaders must adapt themselves appropriately to manage organizations effectively and sustainably. This research aims to study ethical leadership, study the effectiveness of educational administration in the digital age, find the relationship between ethical leadership affecting the effectiveness of educational administration in the digital age under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1, and create an equation to predict ethical leadership affecting the effectiveness of educational administration in the digital age.

Methodology: This research is quantitative research. The sample group used in the research is 317 school administrators and teachers under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1, obtained by stratified random sampling. The research instrument is a 5-level rating scale questionnaire, divided into 3 sections: general status of the respondents, ethical leadership, with a reliability value of 0.966, and the effectiveness of school administration in the digital age, with a reliability value of 0.962. The statistics used in data analysis are mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

Results: (1) Ethical leadership was at the highest level overall. (2) The overall effectiveness of educational institution administration in the digital age was at the highest level. (3) Ethical leadership and educational institution administration effectiveness in the digital age in all aspects had a positive relationship with a statistical significance level of .01. (4) Ethical leadership in the aspects of justice, trust, respect, and responsibility was related to the effectiveness of educational institution administration in the digital age, with a correlation coefficient of 0.681. They jointly predicted the effectiveness of educational institution administration in the digital age by 46.40 percent and had a linear relationship with the effectiveness of educational institution administration in the digital age, with an F value = 65.681. The total regression coefficient of the predictive variables in the form of standard scores was 6.891, and the Sig. value = .000.

Conclusion: Ethical leadership plays a key role in the effectiveness of educational administration in the digital age by helping to foster a good organizational culture, ethical decision-making, fair personnel management, and responsible use of technology, all of which are factors that help educational institutions adapt and develop sustainably in the digital age.

Keywords: Ethical Leadership; School Administrators; Effectiveness; School Administration; Digital Age

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ปณยาพร กัดล้อม¹ และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมคล²

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ในยุคดิจิทัล การบริหารสถานศึกษาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการจัดการข้อมูล ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ผู้นำต้องปรับตัวให้เหมาะสมเพื่อบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 317 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.966 และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย: (1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 (4) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ด้านความยุติธรรม ด้านความไว้วางใจ ด้านความน่าเคารพ และด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.681 ร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 46.40 และมีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีค่า $F = 65.681$ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยทั้งหมดของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 6.891 และค่า $Sig. = .000$

สรุปผล: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี การตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม การบริหารบุคลากรอย่างยุติธรรม และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนในโลกยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; ประสิทธิภาพ; การบริหารสถานศึกษา; ยุคดิจิทัล

บทนำ

ปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคที่ดิจิทัลเทคโนโลยีได้หลอมรวมเข้ากับชีวิตประจำวันของทุกคน เป็นผลให้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรูปแบบของการผลิตกิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมการค้า การบริการ รวมไปถึงการศึกษาทั่วทุกภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะด้านการศึกษา ที่ดิจิทัลเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อทางตรงและทางอ้อม ทางด้านจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารจัดการ ตลอดจนการสื่อสารทุกระดับ (ทินกร เผ่ากันทะ, 2565) สภากรรมการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของประเทศชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ซับซ้อน และคาดการณ์ได้ยาก ในขณะที่ผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับยังคงมีปัญหา ทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทักษะ และคุณลักษณะ อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ และสามารถพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครู และผู้เรียนมากที่สุด การบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมาย (ปณตนนท์ เถียรประภากุล, 2561)

ภาวะผู้นำมีผลอย่างมากต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสอดคล้องตามทำนองคลองธรรม จะเป็นผู้เห็นคุณค่าและคุณมิตยธรรมในสังคม แต่ถ้าผู้บริหารคนใดมีพฤติกรรมตามอำเภอใจ จะไม่ได้รับความไว้วางใจจากทีมงาน สุดท้ายก็จะเกิดความขัดแย้งจากการตัดสินใจในการทำงาน (ศิริประภา ชูปวา, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดให้พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดแนวนโยบายให้สถานศึกษา บริหารจัดการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้น เพื่อการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ทั้งด้านคุณภาพครู คุณภาพนักเรียน และคุณภาพในการบริหารจัดการ โดยมีวิสัยทัศน์คือ ผู้เรียนมีความปลอดภัย ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2566) จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารน้อย อีกทั้งยังพบว่าการขาดแคลนครูที่สอนตรงตามสาขาวิชา และครูรับผิดชอบงานอื่นเพิ่มจากงานการสอน จึงมีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้เรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง จากข้อมูลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 กับปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง มีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยลดลง และมีค่าเฉลี่ยในบางวิชาต่ำกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2566)

กำแพงเพชร เขต 1, 2566) และจากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 โรงเรียนทั่วไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย 74.89 ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ในระดับ C โดยตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ได้คะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่นๆ มีคะแนนร้อยละเฉลี่ย 41.02 ซึ่งร้อยละสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA ได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 24.38 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในการสร้างความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของปัญหา ดังนั้นจึงต้องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ความยุติธรรม 2) ความซื่อสัตย์ 3) ความไว้วางใจ 4) ความน่าเคารพ และ 5) ความรับผิดชอบ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารและพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการบริหารงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารต้องควบคู่ไปกับความรู้ความสามารถ อีกทั้งผู้บริหารต้องมีจริยธรรมในการบริหาร เพราะถือเป็นต้นแบบที่สำคัญขององค์กร ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบความประพฤติปฏิบัติที่ดีทางจริยธรรมที่ยอมรับแก่ผู้ตามหรือลูกน้องทั้งในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความน่าไว้วางใจ ความยุติธรรมและความเอาใจใส่ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การบริหารมีประสิทธิภาพส่งผลให้องค์กรเกิดประสิทธิผลที่ดี

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

การบริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากความรู้และความสามารถแล้ว สิ่งที่มีผู้บริหารพึงมีคือคุณธรรมและจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

เป็นสิ่งที่ผู้บริหารพึงรู้และเข้าใจเพื่อนำไปบริหาร ซึ่งเป็นสิ่งที่จะนำพาองค์การให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ดังนี้

เนาวรัตน์ รอดเพ็ญ (2560) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำในลักษณะการบริหารงานที่แสดงออกผ่านทางกรกระทำและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความดี มีเหตุผล มีความชอบธรรม มุ่งประโยชน์ความสุขของส่วนรวม เป็นที่ยอมรับของสังคม

เพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง บุคลิกลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยความซื่อสัตย์ มีความไว้วางใจ ยุติธรรม เอาใจใส่ด้วยความเต็มใจอย่างทั่วถึง รวมถึงการตัดสินใจหรือดำเนินงานอย่างมีสติ

วิภาวดี อินทร์ด้วง (2561) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมและกระบวนการต่างๆ ที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความประพฤติและการสื่อสาร ทำให้เกิดการยอมรับและศรัทธาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ขององค์การหรือเพื่อส่วนรวมแทน ถือเป็นกรยกระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้น

อชิรญาณ แยมทับ (2561) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้นำที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามทำนองคลองธรรม โดยยึดหลักจริยธรรม และประโยชน์ขององค์การมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ตามจนเกิดความศรัทธาและได้รับการยอมรับ และที่สำคัญก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การหรือสังคมส่วนรวม จนสามารถนำพาองค์การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์ (2562) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม คือ อิทธิพลของผู้นำที่มีต่อผู้ตามในการนำไปในทางที่ถูกต้อง ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม บริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลโดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการยอมรับและเคารพ ใช้ความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจทำสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม ตามขนบธรรมเนียมประเพณี และมาตรฐานของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดี น่าไว้วางใจ เคารพและให้เกียรติความรู้ความสามารถ รวมถึงให้ความช่วยเหลือผู้ตาม บรรลุเป้าหมายด้วยวิธีการทางจริยธรรม

อนันธิตา เอียดบัวขวัญ (2563) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมและกระบวนการต่างๆ ที่ผู้นำแสดงออกในการบริหาร อีกทั้งตั้งใจให้ผู้ตามมองไปที่ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ขององค์กร เป็นการยกระดับคุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้น บนพื้นฐานของจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีต้องชนะเลิศตนเองนำพาตนไปในทางที่ดี ส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น

วันเฉลิม รูปสูง (2654) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ที่ผู้นำใช้เป็นอิทธิพลที่มีต่อบุคลากรในองค์กร หรือสมาชิกกลุ่ม เพื่อนำองค์การไปในทิศทางที่ถูกต้อง ประกอบกับการยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ รวมถึงความยุติธรรม และการกระทำที่เหมาะสมในการบริหารองค์การ ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดการยอมรับและศรัทธาในผู้นำ ใช้อำนาจในทางที่ดี อีกทั้งยังส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมที่สูงขึ้น ทำให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยวิธีการทางจริยธรรม

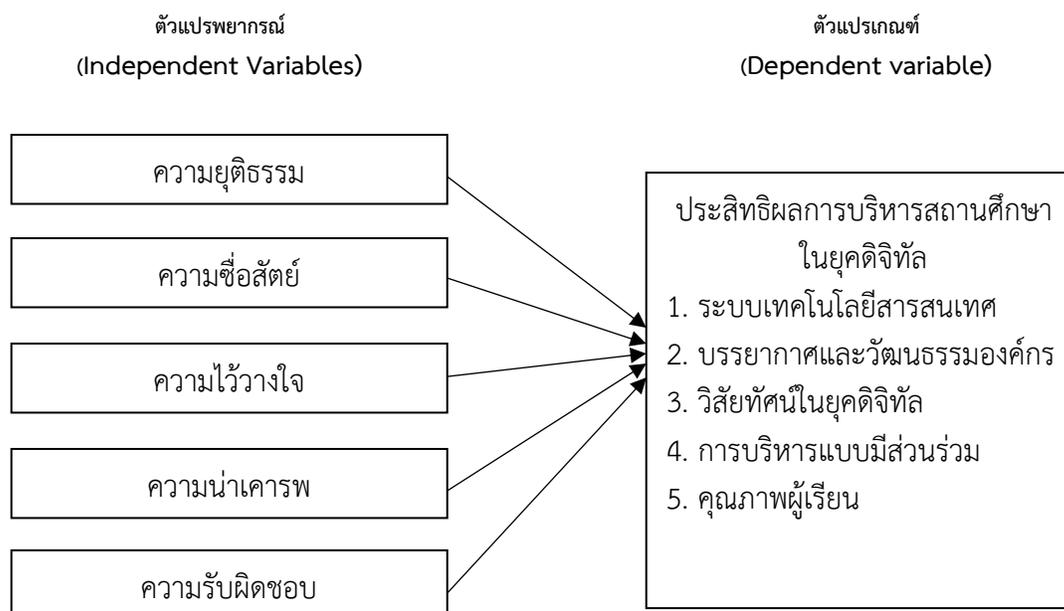
บราวน์ (Brown, 2007; อ้างอิงใน วิภาวดี อินทร์ด้วง, 2561) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ผู้นำจะต้องมีความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ และความยุติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย มีการกำหนดกรอบความประพฤติปฏิบัติที่ควรจะเป็นในการทำงานว่าควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้องเหมาะสม และมองว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะต้องเป็นผู้นำเชิงคุณธรรม ซึ่งผู้นำเชิงคุณธรรมจะมีอิทธิพลต่อผู้ตามที่มีจริยธรรมและไร้จริยธรรม จะสร้างจริยธรรมที่เด่นชัดด้วยการสื่อสารถึงมาตรฐานเชิงคุณธรรม พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างเชิงจริยธรรมและมีการให้รางวัล การลงโทษ และการเสริมสร้างพัฒนาวิสัย เพื่อให้ผู้ตามประพฤติอยู่ในกฎเกณฑ์ของคุณธรรม

โมนาฮาน (Monahan, 2012) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำปฏิบัติตนถูกต้องตามทำนองคลองธรรมอย่างชัดเจน มีการกำหนดแนวทางซึ่งถือเป็นกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม และเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรหรือสังคมส่วนรวม

สรุปความหมายของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกทางการกระทำหรือการดำเนินงานต่างๆ บนพื้นฐานตามหลักคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ชี้้นำให้ผู้ใต้บังคับบัญชียึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติตน ใช้ความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจทำสิ่งที่ถูกต้อง และมุ่งผลประโยชน์และความสำเร็จขององค์กร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน ทั้งในด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ ด้านความน่าเคารพ และด้านความรับผิดชอบ เพื่อการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้นเกิดจากความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลยุคดิจิทัลที่สูงขึ้นทั้งในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัล ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านคุณภาพผู้เรียน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ดังกรอบแนวคิดในการวิจัย ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นการวิจัยวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 1,763 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 317 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครู จำนวน 281 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 และ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบแบบสอบถามผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (google form) ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Education Area Management Support System: AMSS++) จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์โดยใช้การหาความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมถึงใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีแบบปกติ (Enter multiple regression analysis) และแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อในแต่ละด้าน มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชรเขต 1 โดยภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความยุติธรรม	4.55	0.41	มากที่สุด
2. ความซื่อสัตย์	4.65	0.31	มากที่สุด
3. ความไว้วางใจ	4.65	0.32	มากที่สุด
4. ความน่าเคารพ	4.64	0.33	มากที่สุด

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. ความรับผิดชอบ	4.68	0.29	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.63	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรับผิดชอบ (\bar{X} = 4.68 , S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์ (\bar{X} = 4.65 , S.D. = 0.31) ความไว้วางใจ (\bar{X} = 4.65 , S.D. = 0.32) ความน่าเคารพ (\bar{X} = 4.64 , S.D. = 0.33) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความยุติธรรม (\bar{X} = 4.55 , S.D. = 0.41)

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อในแต่ละด้าน มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.55	0.38	มากที่สุด
2. บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร	4.60	0.35	มากที่สุด
3. วิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล	4.58	0.35	มากที่สุด
4. การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.61	0.34	มากที่สุด
5. คุณภาพผู้เรียน	4.68	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.60	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คุณภาพผู้เรียน (\bar{X} = 4.68, S.D. = 0.35) รองลงมาคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.34) บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.35) วิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.35) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.38)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
ความยุติธรรม (X ₁)	1.000	.682**	.643**	.582**	.607**	.528**
ความซื่อสัตย์ (X ₂)		1.000	.720**	.718**	.703**	.590**
ความไว้วางใจ (X ₃)			1.000	.780**	.707**	.608**
ความน่าเคารพ (X ₄)				1.000	.775**	.630**
ความรับผิดชอบ (X ₅)					1.000	.605**
ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (Y)						1.000

** P<.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความยุติธรรม (X₁) ด้านความซื่อสัตย์ (X₂) ด้านความไว้วางใจ (X₃) ด้านความน่าเคารพ (X₄) ด้านความรับผิดชอบ (X₅) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มากที่สุดคือด้านความน่าเคารพ (r = 0.630) รองลงมาคือ ด้านความไว้วางใจ (r = 0.608) ด้านความรับผิดชอบ (r = 0.605) ตามลำดับ และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านด้านความยุติธรรม (r = 0.528)

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่มีนัยสำคัญในการทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นตัวแปรเกณฑ์ แบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่า ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ ด้านความน่าเคารพ และด้านความรับผิดชอบ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.685 รวมพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 46.90 และมีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีค่า F = 53.488 และมีค่า Sig = .000

5. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่มีนัยสำคัญในการทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นตัวแปรเกณฑ์ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ด้านความยุติธรรม ด้านความไว้วางใจ ด้านความน่าเคารพ และด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.681 ร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้ร้อยละ 46.40 และมีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมีค่า F = 65.681 และค่า Sig = .000

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ และนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ความน่าเคารพ ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความยุติธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านความน่าเคารพ ด้านความไว้วางใจ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ และความยุติธรรม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับ วิชาวรรณ เสาวพันธุ์ (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 สรุปว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ รองลงมา ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเคารพผู้อื่น ความยุติธรรม และความไว้วางใจ ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน การบริหารแบบมีส่วนร่วม บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร วิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาบริหารงานโดยเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก มีการบริหารโดยการร่วมมือจากทุกฝ่าย จัดบรรยากาศในการดำเนินงานที่ดี ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่เหมาะสมตามยุคสมัย และมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานที่ดี ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ อัญชลี โลเชียงสาย (2565) ศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 สรุปว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก รองลงมาคือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.680 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความน่าเคารพ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์สูงสุด ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ความน่าเคารพเป็นสิ่งแรกๆที่ผู้บริหารพึงมีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรมีความเคารพนับถือ และให้ความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แครโรไลน์ เซ นิ ฟอย (Caroline, 2019) กล่าวว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมของผู้บริหารรวมถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การสนับสนุน ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเคารพ การใช้รางวัล การสื่อสารแบบเปิด ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ ความร่วมมือ ความมุ่งมั่นในมาตรฐาน

วิชาชีพระดับสูง แรงจูงใจ และการสร้างแบบจำลองความคาดหวัง สอดคล้องกับแนวคิดของ วิภาตี อินทร์ด้วง (2561) กล่าวว่า ความสามารถในการทำงานหรือการบริหารงาน นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถในงานที่ปฏิบัติแล้วสิ่งสำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างเสมอต้นเสมอปลายและผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมเสมอภาคกันเพื่อให้เกิดผลที่ดีต่อการบริหารงาน ส่งเสริมให้บุคลากรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ ประมินทร์ บุญพันธ์ และ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2566) กล่าวว่า ความผูกพันในองค์กรที่เป็นความรู้สึกที่ดีของบุคลากรในองค์กรต่อองค์กร ยินดีจะปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนและส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้องค์กรได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา

4. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่มีนัยสำคัญในการทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นไปตามสมมติฐาน โดยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่สามารถพยากรณ์ได้สูงสุดคือ ด้านความน่าเคารพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารคำนึงถึงการปฏิบัติตนเป็นที่น่าเคารพ โดยปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความสุภาพ อ่อนโยนใจดี มีความเกรงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความเคารพนับถือ ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับ กมลทิพย์ เกษรพรหม และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2567) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอวังทรายพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลวิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอวังทรายพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในอำเภอวังทรายพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยทางการบริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอวังทรายพูน ทำให้ทราบว่า นโยบายการบริหารและการปฏิบัติมีความสำคัญ เพราะว่านโยบายการบริหารและการปฏิบัติคือ กระบวนการบริหารและการจัดการ พัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับวันเฉลิม รูปสูง (2564) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถเรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเสริมสร้างพลังอำนาจ ความเป็นธรรมและความยุติธรรม ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความก้าวหน้าส่วนบุคคล และความซื่อสัตย์ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 70 ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้น เป็นภาวะผู้นำที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพบนหลักจริยธรรมขับเคลื่อนให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และเป็นที่ยอมรับแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่ง จะส่งผลให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความร่วมมือที่จะช่วยกันขับเคลื่อนให้งานบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา และเมื่อบุคลากรในสถานศึกษามีขวัญและกำลังใจเป็นแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานแล้ว ย่อมที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิภาตี อินทร์ด้วง (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงผู้ใต้บังคับบัญชาหรือสถานศึกษา การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีสัมมาคารวะไหว้เกียรตผู้อื่น รักษาเกียรติยศและศักดิ์ศรีของตนเองขณะเดียวกันก็ให้เกียรติผู้อื่น ไม่มีความลำเอียง และการปฏิบัติหน้าที่ด้วยการเป็นผู้ที่มีความสุภาพ ความน่าเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี และให้การยอมรับผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ ชลนิภา สะเอียบคง

(2565) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีความเกรงใจ เห็นอกเห็นใจ มีสัมมาคารวะและให้เกียรติผู้อื่น เป็นผู้มีความอ่อนโยนใจดี นำเคารพนับถือ มีความเมตตากรุณา การยอมรับในความแตกต่างของบุคคล โดยปราศจากความลำเอียง ยอมรับในเรื่องของความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ เจตคติของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาจริยธรรม และการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นสำคัญ ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานนั้นๆ ให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

1.4 ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปศึกษาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ปรับปรุง พัฒนาระบบการดำเนินงานในยุคดิจิทัล และสร้างระบบการบริหารให้สอดคล้องกับสภาพบริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เป็นอยู่จนเกิดประสิทธิผล

2. ด้านการพัฒนาองค์กร

2.1 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมให้มีความสำคัญในการพัฒนาจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานในยุคดิจิทัลให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 สถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ด้านความยุติธรรม โดยผู้บริหารแสดงออกต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรม ไม่เอินเอียงไปทางใดทางหนึ่ง มีการตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล ปราศจากอคติ ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรมไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชา มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมบุคลากรให้มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงการประพฤติและปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความน่าเคารพ ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความสุภาพอ่อนโยน เคารพการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างความน่าเชื่อถือไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อนำผลไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

3. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อนำไปปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาที่มีบริบทต่างกัน

4. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เพื่อพัฒนาหาแนวทางพัฒนาให้ผู้บริหารมีสมรรถนะด้านความซื่อสัตย์เพิ่มมากขึ้น
5. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีสมรรถนะที่นำไปขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ เกษรพรหม และภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2567). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอวังทรายพูนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 6(3), 351-367.
- ชลนิภา สะเอียบคง. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทินกร เผ่ากันทะ. (2565, เมษายน-มิถุนายน). แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 4(2), 37-45.
- ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เนาวรัตน์ รอดเพียน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11 (2), 1994-2013.
- ปรมินทร์ บุญพันธ์ และภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. *วารสารครุศาสตร์*, 6(2), 208-218.
- เพ็ญศิริ สมเรือน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันเฉลิม รูปสูง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิภาวดี อินทร์ด่าง. (2561). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิภาวรรณ เสาวพันธุ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความผูกพันต่อองค์การของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริประภา ชูปวา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566. กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570). กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อชิรญาณ์ แยมทับ. (2561). ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนันธิตา เอียดบัวขวัญ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อัญชลี โลเชียงสาย. (2565). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching (5th Ed.)*. New York: Longman
- Caroline, C.F. (2019). *The Influence of Role Models in the Development of Ethical Leadership Behaviors*. Doctor's degree, Grand Canyon University.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Monahan, K. (2012). A Review of the Literature Concerning Ethical Leadership in Organizations, *Emerging Leadership Journeys*, 5(1), 56-66.